

Eksamen på Økonomistudiet vinter 2018-19

Økonomiske Principper B

1. årsprøve

2. januar 2019

(2-timers prøve uden hjælpemidler)

Alle spørgsmål skal besvares.

Dette eksamenssæt består af 4 sider incl. denne forside.

Til dette eksamenssæt hører ingen bilag.

Syg under eksamen:

Bliver du syg under selve eksamen på Peter Bangs Vej, skal du kontakte en eksamensvagt for at få hjælp til registreringen i systemet som syg og til at aflevere blankt. Derefter forlader du eksamen. Når du kommer hjem, skal du kontakte din læge og indsende lægeerklæring til Det Samfundsvidenskabelige Fakultet senest en uge efter eksamensdagen.

Pas på, du ikke begår eksamenssnyd!

Det er eksamenssnyd, hvis du under prøven

- Bruger hjælpemidler, der ikke er tilladt
- Kommunikerer med andre eller på anden måde modtager hjælp fra andre
- Kopierer andres tekster uden at sætte citationstegn eller kildehenvise, så det ser ud som om det er din egen tekst
- Bruger andres idéer eller tanker uden at kildehenvise, så det ser ud som om det er din egen idé eller dine egne tanker
- Eller hvis du på anden måde overtræder de regler, der gælder for prøven

Du kan læse mere om reglerne for eksamenssnyd på Din Uddannelsesside og i Ramme-studieordningens afs. 4.12.

Opgave A

Svar på følgende spørgsmål og begrund dine svar.

1. Forklar hvad Fischer-effekten dækker over.
2. En central antagelse omkring makroøkonomien på det helt korte sigt er, at priserne i økonomien er fleksible. Dermed vil efterspørgselsstød på kort sigt føre til ændringer i priserne. Sandt eller falsk?
3. Den samlede opsparing er i en åben økonomi lig de samlede investeringer. Sandt eller falsk?

Opgave B

USA oplever i disse år et stort underskud på betalingsbalancens løbende poster. Den amerikanske præsident har i den anledning påpeget, at USAs underskud overfor to væsentlige samhandelspartnere, EU og Kina, er særligt problematisk. Denne opgave ser nærmere på præsidentens mulighed for at nedbringe samhandelsunderskuddet. Betragt til det formål følgende økonomiske model

$$Y = C + I + \bar{G} + NX \quad (\text{B.1})$$

$$C = a + b \cdot (Y - \bar{T}), \quad a, b > 0, \quad b < 1 \quad (\text{B.2})$$

$$I = c - d \cdot \bar{r}^*, \quad c, d > 0 \quad (\text{B.3})$$

$$NX = f - g \cdot \epsilon, \quad f, g > 0 \quad (\text{B.4})$$

$$\epsilon = \frac{e \cdot P}{\bar{P}^*} \quad (\text{B.5})$$

$$\frac{\bar{M}}{\bar{P}} = h \cdot Y - j \cdot \bar{r}^* \quad h, j > 0 \quad (\text{B.6})$$

$$Y = \bar{A} \cdot \bar{K}^\alpha \cdot \bar{L}^{1-\alpha} \quad 0 < \alpha < 1 \quad (\text{B.7})$$

hvor Y angiver såvel samlet efterspørgsel som samlet udbud af varer og tjenesteydelser, C er den private forbrugsefterspørgsel, I er investeringsefterspørgslen, G er det offentlige forbrug, NX er nettoeksporten, r^* angiver den internationale reale rente, ϵ er den reale valutakurs, mens e er den nominelle valutakurs, P og P^* er prisniveauet i lokal valuta i ind- hhv. udland. M angiver den udbudte såvel som efterspurgt nominelle pengemængde. A angiver det teknologiske niveau, mens L og K er udbudt og efterspurgt mængde af arbejdskraft hhv. realkapital. En streg over en variabel betyder, at denne er eksogen. Følgende variable er dermed endogene: Y, C, I, NX, ϵ, e og P .

1. Beskriv modellen og alle relationerne. Begrund hvorfor modellen er bedst egnet til at beskrive en økonomi på lang sigt. I hvilket omfang vil du mene, at modellen er velegnet til at beskrive amerikansk økonomi?
2. Foretag en kausalanalyse. Dvs. udarbejd først et uordnet kausalanalysekema og dernæst *enten* et ordnet kausalanalysekema *eller* et pilediagram. Er produktionen i modellen udbuds- eller efterspørgselsbestemt? Er der klassisk dikotomi? Begrund dine svar.
3. Forklar hvordan værdien for den reale valutakurs, ϵ , bestemmes og illustrer dette i et diagram med NX ud ad førsteaksen og ϵ op ad andenaksen.

Regeringen overvejer at styrke nettoeksporten ved at lægge afgifter på importerede varer. Det kan i denne sammenhæng være en fordel at tænke eksplicit på nettoeksporten som forskellen mellem eksport, EX , og import, IM . Med en toldsats på importede varer på \bar{t} fås

$$NX(\epsilon) = EX(\epsilon) - IM\left(\frac{\epsilon}{1 + \bar{t}}\right), \quad EX' < 0, IM' > 0 \quad (\text{B.8.})$$

4. Giv en forklaring på, hvorfor eksporten afhænger negativt af den reale valutakurs, dvs. $EX' < 0$, mens importen omvendt afhænger positivt, dvs. $IM' > 0$. Forklar derigennem hvordan en toldsats, $\bar{t} > 0$ påvirker importen for en given real valutakurs, ϵ .
5. Illustrer i et diagram med NX ud ad førsteaksen og ϵ op ad andenaksen, hvordan en toldpålæggelse påvirker den samlede nettoeksport. Hvad er den samlede effekt på nettoeksport, import og eksport?

Nogle af regeringens økonomiske rådgivere er skeptiske omkring mulighederne for at reducere samhandelsunderskuddet ved at pålægge toldafgifter. De anbefaler i stedet regeringen at øge den indenlandske opsparring.

6. Hvilke muligheder har regeringen i den her beskrevne økonomi for at øge den indenlandske opsparring? Og hvilken effekt vil det have på nettoeksporten? Illustrer effekten i endnu et diagram med NX ud ad førsteaksen og ϵ op ad andenaksen. Forklar.

7. Diskuter afslutningsvist hvorvidt det er et problem med et underskud på betalingsbalancens løbende poster, og hvorvidt det er en fordel med overskud.